

REDACTIA

Arad, strada Anlich Nr. 1

ABONAMENTUL

pentru Austro-Ungaria:
un an 20 cor. pe 1/2
10 cor.; pe 1/4 de an
cor.; pe 1 lună 2 cor.
rili de Duminecă pe an
— 4 coroane. —
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

manuscripte nu se napoiază

ADMINISTRAȚIA:

Arad, strada Anlich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.,
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancate nu se
primesc.

TRIBUNA POPORULUI

Renta dela Brașov.

București, 13/25 Ianuarie.

Crisa economică și financiară pe o parte, iar pe de altă parte frământările politice din stul celor două țări de guvern, au făcut ca în timpul din urmă asupra chestiunii naționale să se vorbească și să se scrie foarte puțin. E un câștig acesta, pentru-că decât să se urmeze „disacția” din trecut, când nu puteai găsi un jurnal care să nu te asurzească cu „senționale” și „emoționante” mănușe asupra vreunei „trădări”, al bine să nu se scrie nimic!

Că este de altminteri un progres bine, dovadă e și un articol al ziarului „Epoca”, organ al tinerilor conservatori, care vorbind de aranjarea, între guvernul român și cel maghiar, a afacerii rentei școlilor române dela Brașov, declară că n'a pusat nici odată pe d. D. Sturdza de „trădare” pe chestia rentei.

„Voința Națională”, se înțelege, a apucat îndată pe cel dela organul tinerilor conservatori, amintindu-le ampania de astă primăvară, începută nume pe chestia rentei, campanie care cuvântul „trădător” era încă date cel mai domol ce s'a strigat adresa fostului prim-ministru.

Fără a-ne preocupa de discuția între cele două ziare, ținem să înregistrăm declarația organului acum guvernamental, mai aducând astfel o dovadă despre dreptatea ce o avem, când pe acea vreme de luptă înfălbântă chiar pe chestia națională, atrăeam atenția asupra rului ce se face când dincolo presa și publicul cetitor ia drept bani buni toate susținerile presei bucureștene.

Ce s'a întâmplat adică? Au ajuns guvernul conservatorii. Dat-au ei la renta imediat școlilor române dela Brașov? Nu, ci au continuat să negocieze cu guvernul ungureș pe aceeași basă pe care a stat cabinetul lui Sturdza. Afacerea nu e de altfel încheiată, și guvernul României nici n'a dat vre-un comunicat oficial care să arate când și sub ce condiții s'au încheiat lucrurile.

S'au convins însă și cei din presa conservatoare, că dacă dl Sturdza n'a dat renta înainte de a se rezolva afacerea pe cale diplomatică, erau la mijloc motive puternice de ordin mai înalt și de interes mare îndeosebi pentru școlile române dela Brașov. Altminteri ce l'ar fi putut împiedica conservatorii să dea ei renta, fără se preocupa de ceea-ce ar face în urmă guvernul maghiar?

Mată de ce, cred mulți, „Epoca” a făcut declarația. Pentru că dacă reșea conservatoare ar mai susține susurarea, că reaua-voință, împinsă înainte la „trădare”, a făcut pe dnii „oni și Haret, ministri în cabinetele rezidiate de dl Sturdza, să nu dea renta, acuzarea aceasta li-s'ar putea duce acum și dlor Take Ionescu și r. Istrati.

Este însă oare cu puțință să se găsească în stul neamului românesc bărbați atât de sus puși capabili de o asemenea răutate? Desigur nu.

Acusările de „trădare” aruncate în trecut cu atâta desinvoltură rămân deci bine caracterizate de „România Jună”, care le-a zis „vorbe smintite”, iar cum „Tribuna” de la Sibiu s'a inspirat atâta vreme de actualul director al „României June”, ar fi cuvîntios ca ea să înregistreze acum și părerile „României June” și ale „Epocai”. Să se lumineze astfel dincolo până și cei mai îndărătnici, ca să nu le zicem naivi, cari au putut să creadă o clipă măcar în „trădare”. Românii de dincolo să nu se mai dividă astfel și pe campanii, cari aici erau numai niște mijloace în luptele militante de partid.

Efectele acestor lupte triste se resimt de altfel asupra Ligii, această asociațiune care pe vremuri fusese sufletul mișcărilor naționale. Dintre membrii comitetului Ligii, conservatorii mai distinși, ca Grădișteanu, Delavrancea, Istrati, ajunși azi în demnitate mari, se înțelege că nu se mai ocupă de afacerile Ligii. O apatie se constată pe toată linia. Din lipsa de încurajare, revista „Liga” a și încetat. Afacerea milionului a rămas baltă și nicăiri nimic pentru Ligă. . .

Ceea ce nu însemnează însă că aici s'a stins sentimentul național și interesul pentru afacerile de dincolo ci numai că oamenii sunt preocupați întâiu de nevoile mai apropiate și mai urgente. . .

Numai după ce vor trece ani la mijloc și se va vedea că în acest interval cât de puțin se agită chestia națională, se va putea judeca câtă forță și căldură era în bărbații aleși, între ei amintesc la locul întâiu pe în veci neuitatul George Cantacuzino, cari făcuse, ca până la 1895 toate cercurile să se preocupe de soartea Românilor subjugati. . . Ear' cât despre cei, cari în vorbirea de la Iași a dlui Sturdza vedeau desarmare, închinare Ungurilor, ar fi destul să le amintesc rândurile semi-oficioasei „La Roumanie”, care tocmai apropos de felul cum înțelege politica dl Aurel C. Popovici, atâta vreme „stlpl” al dlui Dr. Rațiu, într'un număr recent, polemizând cu „Rom. Jună”, scrie următoarele: „Bunul simț public va pune la locul seu pe un ziar, care întrebuințează toate mijloacele spre a turbura bunele noastre relațiuni cu statele vecine și a aprinde la noi războiul de rase. Nu ne trebuie e asemenea politică! . . .”

Și desigur, pentru frații de dincolo, România nici nu poate să se ia la luptă cu statele vecine, ci vorba e ca chestia națională să fie rezolvată pe cale pacifică. Eată, afacerea cu renta nu se rezolvă nici ea prin ceartă, la tribunal, cum o pornește părintele Voina, ci prin intervențiunii diplomatice.

Când vom ajunge să avem un guvern destul de tare pentru-ca să

intervină prietenește în favorul Românilor de dincolo, nu știm. E de prevăzut însă, că pentru a ajunge și această fericită vreme, în primul rând e necesar ca Românii din statul ungar să dea probe de o pricepere, onestitate și solidaritate politică mai de laudat, decât ceea-ce s'a manifestat în chipul cum unii au alimentat și ei campania de „trădare”, „desvelind” câte lucruri imposibile toate, și comișând indiscrețiunii neiertate.

Atunci nu va fi nici aici ceartă, ci toți bărbații de seamă ai țării vor avea o singură politică națională.

În giurul colonisărilor. Fiind la ordinea zilei colonisările, Kossuth Ferencz, micul flu al vestitului său părinte, ține să-și spună și el părerile.

Ca să-i sperie pe Unguri și să-i facă a crede că în colonisări este scăparea—a doua descălicare, cum scriu ziarele maghiare —marele sevezec scrie:

„Albina” stă la pândă și dacă vre-o moșie ungurească e de vânzare, caută numai decât cumpărători români. Se zice că în chipul acesta „Albina” are intabulați 35 milioane floreni” . . .

Bine ar fi, dacă așa ar fi. Pentru-că nu-i nici un păcat ca „Albina” să imprumute: de aceea-i fondată! Desigur că Kossuth exagerează însă suma, numai ca să-l îndemne pe guvern a vota suma cât mai mare pentru colonisări. . . Cine știe: fiind bani, ajunge și Kossuth (cum a ajuns la fabrica Tarnóczy) membru în vre-un consiliu de administrare. . . Ear bieșit „patrioți” de la Czegléd cred că numai iubirea de neam—ear nu și cea de arginți—il face pe Kossuth să scrie în „Egyetértés” articole atât de jalnice!

Sfârșitul negocierilor diplomatice între guvernul maghiar și cel român în chestia rentei de la Brașov, presei maghiare i-se anunță printr'o telegramă din București. Noi, în ziarele ce primim, nu găsim nimic despre această afacere și știrile presei maghiare le înregistrăm cu atât mai mare rezervă, cu cât vedem exagerări la mijloc. Astfel unele ziare spun că guvernul României va depune în cassa centrală din Budapesta suma de 15 milioane lei. „Budapesti Hirlap” scrie despre 935.000 și 1.200.000 lei, drept capital a cărui dobândă s'ar da apoi, prin mijlocirea consistoriului de la Sibiu, eforiei bisericilor române St.-Nicolae din Brașov, cu condiția ca aceasta în fie-care an să dea socoteală guvernului maghiar.

Condiția aceasta până acum nu a fost amintită nicăiri. Ea ni-se pare cât se poate de gravă. Bisericile noastre n'au să dea socoteală decât consistoriului, ear consistoarele noastre stau sub controla numai a Sinoadelor.

Din Casa Magnaților

— Ședința de la 25 Ian. —

După o lungă vacanță, Casa Magnaților a ținut la 25 c. o ședință, la ordinea zilei fiind proiectele militare. S'a încins o discuție interesantă. Baronul Prónay a criticat destul de aspru starea în care se află negocierile privitoare la transacțiunea cu Austria, a criticat însuși dualismul și

îndeosebi armata comună. Fiind vorba despre sporirea contingentului militar, a recomandat ministrului Fejerváry ca sporul să-l folosească pentru întărirea honvezimei, din care cu vremea trebuie să se desvolte armata independentă maghiară.

A făcut senzație declarația lui Fejerváry, că da, contingentul militar pe viitor va fi sporit.

Atunci unde e efectul conferinței dela Haaga? Mai ales, că după cum se vorbește, în urma înfrângerilor ce a suferit, Engiltera va introduce și ea obligativitatea militară. Militarismul se desvoltă deci, în loc de a se stavili înarmările!

Austriacii și Avram Iancu.

În numărul nostru de ieri am înregistrat că ziarul „Deutsche Zeitung” din Viena scrie (ear „Kronstädter Zeitung” reproduce) un articol în care se ocupă cu afacerile românești, în deosebi cu Avram Iancu.

Eată, prescurtat, acel articol:

„O mare indignare domnește în întregul popor român, dincoaci și dincolo de Carpați, dincoaci și dincolo de Peatra-Craiului. Memoria lui Avram Iancu, care a condus pe Români în 1848 și 1849 în contra revoluționarilor unguri și s'a ciocnit cu aceștia în multe lupte sângeroase și li-a pregătit multe desastre, memoria aceluiași Iancu, pe care împăratul și Regele Francisc Iosif I., după sufocarea revoluției l'a distins cu orduri înalte pentru meritele sale câștigate în giurul dinastiei și a patriei: a fost de curând ofensată, nu doară din partea preșidentului vre-unei reuniuni „culturale” maghiare, pentru-că cu așa ceva suntem obișnuiți, ci din partea unei autorități regeste, într'un mod extrem de revoltător. Cu ocaziunea unei pertractări finale, ținută în fața tribunalului din Alba-Iulia, procurorul de acolo s'a lăsat răpit de declarația rămasă necondamnată din partea preșidentului, că Avram Iancu a fost un „haramia vezér”, ceea-ce însemnează: șef de bandiți.

Că cuvintele acestea ale unui procuror de stat regesc, au provocat în inima poporului român indignare furtunoasă și adâncă amărăciune, care a eșit la suprafață în viața publică, așa, cum e cu puțință pe lângă guvernarea „liberală” dominantă, — nu e de loc de mirat. Pentru-că Avram Iancu e srbătorit din partea tuturor Românilor ca cel mai mare erou național al veacului expirat. De altă parte, se potenează ofensa adusă prin faptul, că ea vine dela o autoritate de stat, din statul la a cărui existență contribuie și România. Și în fine, Românii vâd în verdictul procurorului de stat Lázár Miklós, și cu tot dreptul, o ofensă adusă persoanei Monarhului.

„Intreaga presă română, atât cea de dincoaci de Carpați, cât și cea de dincolo, din regat, dă expresiune indignațiunii sale în terminii cei mai aspri. Studenții universitarii români din Viena, Budapesta, Oradea-mare, Cluj, Iași, București, protestează cu subscrierea proprie a numelui în terminii cei mai aspri în contra ofensei grave, adusă sentimentului național român, și cer satisfacție pentru vătămarea adusă națiunii, însă nu celei „alcătuitoare de stat”, ci națiunii române.”

Articolul se ocupă apoi cu interpelările Românilor în congregația din Deva și Sibiu, și cu propunerea dlui Z. Murășan, ca puterea de stat să urmărească și presa maghiară cum urmărește pe cea română, și continuă astfel:

„Toate aceste isbucniri de legitimitate indignare dovedesc, că națiunea compusă

farmacie. Confrontate aceste date cu cele din semestrul trecut (1200 univ) reiese, că numărul studenților din acest semestru a scăzut foarte mult și pricina este urcarea didacticului.

Cassarea timbrei pentru anunțurile de ziare și călindare. În ședința de Marți a comisiunii financiare a Dietei ministrul de finanțe Lukács, într'un răspuns dat lui Berzeviczy, a declarat, că proiectul de lege privind cassarea timbrei pentru anunțurile de ziare și pentru călindare este deja gata, și că în cel mai scurt timp va fi prezentat camerei. Va mai rămâne după aceasta, dintre timbrele speciale, numai timbrul pentru cărțile de joc.

Dunărea crește. Din Viena se vestește, că în urma ploilor și a topirii zăpezilor, toate râurile din Austria au devenit turbulente și prin aceasta a început să crească în chip neobișnuit și apa Dunării. În multe părți a exundat și amenință cu mare primejdie toate ținuturile din calea sa.

Logodnă la curtea spanio-italiană. Se vestește din Madrid, că contele de Turin, nepotul regelui Italiei, se va logodi zilele aceste cu fiica cea mai mare a reginei Spaniei.

Producțiunea școlară din Oravița. În ziua de Bobotează s'au produs școlarii harnicului învățător N. Băiaș cu un program variat și prea bine ales.

Diferitele cântări executate precis, precum și declamațiunile elevilor au plăcut mult. În urmă s'a jucat și „Comoara”, piesă de teatru pentru copii, localizată în mod succes de dl Băiaș. Publicul a fost mulțumit cu desăvârșire, ceea-ce servește-i d-lui Inv. Băiaș spre mângâiere, ear colegilor d-sale spre indemn, de a-l limita pe acest teren la noi încă necultivat.

Soacra împăratului german, văduva prințului Frideric de Schleswig-Holstein, principesa *Hohenlohe de Langenburg* a răposat Joi, în 25 l. c. n., în etate de 65 de ani.

Norocul. Un sorman corist, aume *Lindosz Albert*, de la teatrul ungurec din Cluj, a câștigat cu un loz 100.000 de lire, (vr'o 80.000 de coroane) de la societatea *Crupa roșie italiană*.

Sarah Bernhart se pregătește să joace rolul decelui de Reichstadt în noua operă dramatică a lui Edmond Rostand „Le jeune aigle” („Ținșra pajură”). Acest rol frumos a entuziasmat-o atât de mult, încât ea nu face toată ziua alt-ceva de cât a se ocupa de amănuntele lui. Dar ceea-ce e mai curios, este că stă toată ziua îmbrăcată în uniforma pe care va purta-o în rolul ducei de Reichstadt, compusă din haină albă, pantaloni, ciorapi de mătăasă, eșarfă și sabie. Ea pretinde de la toată lumea, cu care vine în contact, să se poarte cu ve-

„Îți mulțumesc. Ear' acum voi suna, ca sa ne aducă ceaiul, apoi, să cetim, sau dorești mai bine să-ți cânt ceva?”

„Dacă am să aleg, atunci vreau, muzică.”

„Voești prin aceasta să-mi faci un compliment?”

„O nu, căci azi pentru întâia oară vocea ta n'are dulceața obișnuită!”

„Nu vorbi tragic, Andreiu, căci îmi caușezi durere!” Și lin, ușor de tot, îi lătezi fruntea.

„Fericea o să vie, n'ai teamă, dragul meu, numai curagiu — și puțină răbdare!”

„Da, da, curagiu și răbdare — două surori, care arare ori se întâlnesc.”

Ceaiul fu adus. Ana umplu ceștile și în vreme ce își turna rum, întrebă ce piesă avea să se dea în seara următoare.

„Ah, Doamne, ce te pot interesa piesele ce se joacă, fie azi, fie mâine, când atât de bine aici?”

„Ai dreptate, aici e foarte bine pentru noi, dar' pentru o copilă de șeptesprezece ani, poate că tot o să aibă mai mult

nerațiune față de dînsa și să-i zică „Monseigneur” sau „Alteță”.

Brunetiere în Roma. Foile italiene comunică știrea, că vestitul academician francez Ferdinand Brunetiere, zilele acestea va sosi la Roma, unde va ține prelegerea despre celebrul predicator *Bossuet* și în favorul monumentului ce acestuia i-se va ridica la Paris. Prelegerea lui Brunetiere e așteptată de Italiani cu foarte mare interes, știind că marele savant ear o să facă vr'o enunțaiune de sensație. E cunoscută în lumea întreagă mai ales opera lui sub titlul „*Falimentul științei*”, care a produs enormă sensație pretutindenea. Brunetiere este redactorul revistei „*Revue des deux mondes*” și profesor la universitatea dela Sorbona, unde s'a făcut popular mai ales prin prelegerile sale despre „desvoltarea poeziei lirice în veacul XIX”.

Influenza în Roma. Se telegrafează din Roma, că acolo peste 30.000 oameni zac în boala așa numită influenza.

Moartea lui John Ruskin. — Din Londra se anunță moartea unuia din cei mai mari artiști englezi, John Ruskin. El s'a stins în vîrstă de 81 ani, la moșia sa din Brantwood în Lancashire, unde de multă vreme ducea viața cea mai retrasă.

La început marele artist s'a devotat picturii, și de tînr a debutat în critica estetică printr'o broșură, în care apără peisagiul modern englez. În 1843, scoase primul volum din voluminoasa lucrare „*Pictorii Moderni*”, ilustrând o el însuși. D'abia prin 1860 se termină prin al cincilea volum. Prin anul 1850 încep o serie de studii critice asupra Preraphaelitilor englezi, arătând marea valoare artistică a acestui gen. El se poate considera cu drept cuvînt ca unul din fondatorii artei moderne engleze, prin scrierile sale estetice și marea influență pe care a exercitat-o asupra artiștilor. De asemenea a fost unul din cei dintăiu, care a recunoscut influența economică a unei mari opere de artă.

Aceasta a tratat-o cu măiestrie în Economia politică a artei, apărută la 1857. El a ținut și prelegeri populare, contribuind la răspândirea gustului și priceperii artistice în masele populare engleze.

Mărgăritarul Africel. Sub acest nume e cunoscută acea bucată uriașă de diamant, care a fost găsită, cu puțin înainte de izbucnirea războiului, în minele de diamant dela *Kimberley*. Comisiunea giuvaergilor pentru expoziție a înștiințat pe *Picard*, directorul expoziției universale dela Paris, că vor expune acest diamant uriaș și au cerut doi păzitori înarmați, cari ziua-noaptea să grijească numai de el. Exponanțul au asigurat diamantul cu 10 milioane de franci pentru durata expoziției.

„Noua Revistă Română”. Primul număr din această revistă anunțată și de noi, are un bogat și interesant cuprins. Ea e redactată de un comitet, compus din scriitori români de o recunoscută valoare, sub di-

rectia d-lui C. R. Motru, și se prezintă ca o voluminoasă broșură de 48 pag., afară de cele 2 suplimente ce o însoțesc. Cuprinde următoarele articole:
Cronica politică. — Partidele politice și noile grupuri politice, de-un fost ministru liberal.
Partidul liberal, de un Drapelist.
Ancheta economică. — Criza economică actuală, de I. Teodorescu.
Istorie. — Moralitatea și armonia istoriei, de N. Iorga.
Literatură. — Școala latinistă în limba și literatura română, de Ovid Densusianu. Figuri contemporane: Jacob Negruzzi, de Cho și Iudurave (novelă) de P. B.
Mișcarea literară și științifică. — Dui-liu Zamfirescu: Poesii noue. — Haralamb Lecca: Jucătorii de cărți. — Radu Rosetti: Valuri. — A. Vlahuță: Clipse de liniște. — Notițe bibliografice.
Abonamentul costă pe un an 24 lei, pe trei luni 6 lei și se face la Administrația revistei în București, pasagiul român 20.

Păziți vă sănătatea! Tuturo celor ce sufer de boale de piept, de boală de apă, de mistuire neregulată, dureri de stomac, de reumatism, guturai, durere de ochi și alte boale lăuntrice, apoi pentru boale de copii, se recomandă cu multă căldură medicamentele Kneippiane.

Se pot căpăta de-adreptul sau prin postă de la farmaciadui Dr. *Julius Schopper* în Oravița (Krasso-Szörény m.)
Catalogul tuturor medicamentelor (leacurilor) cu prețurile lor, se trimite, la cerere ori-cui gratis și franco din numita apotecă!
Poșta redacției.
D-lui I. Nicosescu, preot în Jabar. La cererea d-tale și în interesul adevărului declarăm, că nu d-ta ești autorul corespondenței recente privitoare la alegerea de protopop în Belinț.

(Va urma.)

nu știa despre cele ce se petrecuseră. S'a dus apoi la telegraf și a cerut lămuriri dela Dobrițin despre iubita sa mamă. Răspunsul sosit suna: „Mamă-ta n'a sosit la noi!” Copila se temea acum de altă nenorocire, care ar fi putut s'o ajungă pe mamă-sa în călătoria spre Dobrițin. — Mai târziu însă a început și ea să gândească mai rece și bănuia, că nenorocirea nu atât cu mamă-sa, cât mai ales cu ea însăși a trebuit să se întempele: Ea era înșelată și jăfuită din partea mamei sale de cel-ce mai drag îi era în viață.

S'a grăbit deci la oficiul logodnicului său, unde i-s'a spus, că tînrul Géza de câteva zile a plecat în concediu din anume cauze familiare. Atunci biata copilă porni de-a dreptul la locuința mirelui ei; deschise ușile, și odăile toate le află goale. El — fugise. Ea găsi aci și o scrisoare, în care mama ei întrebă pe tînrul Géza: „Gănditu-s'a el și aplicat e să fugă cu dînsa?”

În măhnirea sa justă, biata copilă, — orfană acum și de mamă și de mire — se grăbi la un unchiu al ei, un fruntaș oficial din capitală și cu el împreună a început mai departe să scruteze tainele lucrului. Resultatul scrutării a fost, că lucrul în adevăr se întempele: mama a fugit cu mirele propriel sale fice...

ULTIME ȘTIRI

— Altă înfrângere mare a Englezilor. —

Acum mai ales se dovedește, că a fost numai o tactică și o dovadă de cea mai mare istețime din partea Burilor, că, fără a se opune, au lăsat pe Englezi să treacă riul Tugela. Prin această tactică ei au voit numai să-i aducă pe Englezi într'un ținut necunoscut și pe căi greu de umblat, unde să poată mai cu succes înfrînge oastea engleză, care, ca prin minune, n'a putut să câștige nici o luptă de îns mătate în tot războiul de până acum.

Invingerea de eri (26 l. c.) a Burilor asupra armatei engleze va fi cu litere negre însemnată în istoria Engleterrei. O nouă și uriașă înfrângere au suferit earăși trufașii Englezi la Spionskop, locul, unde tocmai eri vestea o știre din Londra o biruință a Englezilor. 800 de morți și răniți pe câmpul de luptă, 17 tunuri și o însemnată parte din armata engleză este în mâinile Burilor — aceasta e vestea cea mai nouă din războiul sud-african.

Nu se poate prevedea marea însemnată a rezultatului acestei lupte de eri, a acestei noue și strălucite biruințe a Burilor asupra Englezilor. E sigur, că această înfrângere a oștirii engleze înomis va trage după sine și capitulațiunea *Lady Smithului*.

După asta Englezii abia se vor mai pute gândi la o biruință asupra Burilor în regiunile acestea. Ear în capitala Angliei spiritele sunt atât de cătrânite, că acum e mai mult decât probabilă ridicarea la suprafață a partidului, ce stăruie pentru curmarea războiului.

Știrile despre acest nou eveniment sunt următoarele:

LONDRA, 26 Ianuarie. Azi la amiază a sosit aici o telegramă dela generalul Buller, care anunță cu regret, că generalul Warren, după o luptă inversunată și sângeroasă, a fost alungat de Buri de prin ținuturile Spionskop-ului.

Fretria, 26 Ianuarie. Azi o luptă decisivă a decurs în giurul Spionskop-ului. Burii au reșius cu toată puterea atacul Englezilor. S'a încins o luptă inversunată, în care Englezii au suferit o bătaie cumplită.

Un escadron întreg al generalului Warren a fost nimicit cu desăvârșire. 800 de oameni morți și răniți au rămas pe câmpul de războiu, 1500 prizonieri și 17 tunuri au căzut în mâinile Burilor.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu. Red. cons.: Ioan Russu Șirianu.

Mama și fata.
— Un mic roman adevărat. —
Istoria s'a petrecut zilele trecute.
Nu mai departe, decât în Budapesta o frumoasă văduvă Kudesch Ana, împreună cu singura sa fiică trăia simplu de tot din puținul câștig și dintr'o mică pensie ce-o moștenise în urma morții bărbatului său.
Fiica, Margit, era frumoasă și abia numără peste 16 ani. Mamă-sa bună, cum era, o trimisese la școala de dans, și acolo tînera domniță făcuse cunoștința unui tînr funcționar, anume Géza G., care în fiecare seară o însoțea de la dans până acasă. Odată a făcut întrebarea, dacă i-se poate îngădui să-i facă fetei o vizită? Răspunsul a fost afirmativ. Cea dintăiu vizită a fost deajuns ca tînrul Géza să se îndrăgostească până la urechii de frumoasa Margit. Visitele s'au urmat deș și în cele din urmă tînrul a cerut mâna fetei la ceea-ce mamă s'a învoit cu amîndouă mînil.

Nu mult după asta s'a făcut și logodna și Géza era zi de zi primit la casă ca un membru al familiei. Fata însă voia să se perfecționeze atât la măiestria de culină, cât și în arta cusutului, pentru-ca să devină o bună gospodină.

Lucru firesc, că în absența logodnicel, tînrul Géza își petrecea timpul cu mama fetei, și asta a durat multă vreme. Resultatul a fost, că tînrul s'a îndrăgostit și de mama fetei, de femeia, care avea să-i fie soacră. Ce-i drept, era abia de 36 ani și în privința frumuseței era o adevărată rivală a fiicei sale.

Într'o zi Margit re'toarsă acasă dela școala de cusut, a găsit ușile încuiate. In-grijitorul casei i-a dat cheia spunîndu-i, că mama ei s'a dus pentru câteva zile la Dobrițin. Intrînd în odaie, fata a aflat pe masă o scrisoare de următorul cuprins: „Iubită Margit! Chemată de matusă-ta prin telegraf, a trebuit să plec la Dobrițin. Adio! Te îmbrățișează — mămuca ta.”

Fata în toată liniștea a luat la cunoștință vestea, și n'a impresionat-o mult nici împregiurarea, că mirele său nu s'a arătat la dînsa astă seară. De sigur — își gândia ea — a aflat și el că sunt singură acasă și n'a vrut să mă compromită.

Au trecut însă două și trei zile și nici mama, nici mirele nu s'au mai ivit și nici scrisoare n'a primit din nici o parte.

Biata copilă începu să se îngrijoreze: nu cumva vr'o nenorocire să i-se fi întempeleat mamei sale în călătorie, căci ea nimie

ECONOMIE.

Grâne.

Prețurile de la 26 Ianuarie

	Arad:	B. Pesta
Grâu Aprilie fl. 6.80-7.- fl.	7.71-7.74	
Cucurus Maiu	4.99-5.01	
vechiu . 4.10-4.20 .	5.20-5.50	
Orz vechiu . 5.10-5.20 .	5.65-6.60	
„ nou . 5.40-5.50 .		
Secară Apr. . 5.30-5.40 .	6.42-6.43	
„ vechiu „ .	6.10-6.35	
Ovės Apr. . 4.20-4.30 .		

Cursul pieții din Arad.

Hărțile-monede române	Cump. fl. 9-48	vând	9.52
Lire turcești	18.90	19.-	
Imperiali (15 R. aur)	126.-	127.-	
Ruble rusești 100 à	5.58	5.62	
Galbeni	9.48	9.56	
Napoleon-d'or	58.50	58.96	
100 Marce germane	11.90	12.56	
Livre sterling			

Spirit:

	21 Oct.
Spirt rafinat; cu toptanu	55.50
„ „ cu micu	56.50
„ brut cu toptanu	54.50
„ „ cu mic	55.50

Porci:

(Piața Steinbruch)

Ungari; greutate:		cr. p. kg.
bătrâni 320-330 kg.	40-42.	
tineri 320-330 „	44-44.5	
„ 250-330 „	44-45	
„ până 250 „	45-46	
mijlocie 240-260 „	47.5-48	

La administrația

„Tribunei Poporului“

se află în deposit spre vânzare următoarele opuri și broșuri:

- „Teoria dramei“ de Dr. Iosif Blaga. Prețul 1 fl. 80 cr.
- „Cuvântări bis. de Massilon traduse prin Ioan Genț. Prețul 2 fl. 50 cr.
- „Lupta pentru drept“ de Dr. R. Ihering traducere, de T. V. Păcățeanu Prețul 1 fl.
- „Din vremuri apuse“ de Iudita Secula, Prețul 50 cr.
- „Juvenilia“, prosă și versuri de Sextil Pușcariu. Prețul 80 cr.
- „Vieritul“, de Petru Vancu. Prețul 50 cr.
- „Pribeag“, de I. Scoopul. Prețul 75 cr.

La facerea comandelor, cari se vor efectua prompt, rugăm a se adăuga și spesele de porto postal.

Administrațiunea „Trib. Pop.“

„Biblioteca Teatrală“, apare în Brașov edita Societății de teatru Român. Broșura 7 cuprinde „Unde dai și unde creapă“, comedie în 2 acte Al. Cosmar, localizată de Iuliu Popescu. Numele dlui Iulia Popescu, mai ales ca traducător și localizator al mai multor piese de teatru, este cunoscut și apreciat la noi. D-sa a tradus și „Bustul“, jucat cu atâta succes de diletanții români din Sibiu, înainte cu 5 ani. Piesa de mai sus desigur va fi primită cu plăcere și diletanții români vor juca-o cu predilecție. Noi o recomandăm cu toată căldura. Este o localizare bună a unei piese teatrale de valoare.

A apărut în editura de arte grafice „Minerva“ din București „Călimdarul Minervei“ pe anul 1900 cuprinde o mulțime de lucruri frumoase și instructive.

O carte bună. Distinsul nostru profesor din Brașov, Dl Vasile Goldiș a lucrat o folositoare carte școlară: „Geografia pentru școlile populare, întocmită pe baza planului Ministerial de învățământ. Partea primă (pentru clasele III și IV), cu numeroase ilustrațiuni și harte colorate.“ Editura librăriei Ciurcu Brașov. Prețul unui exemplar 85 cr. Materialul tractat se estinde pe 68 pagini, în ordinea următoare: „1. Regiunile lumii, 2. Comuna, 3. Locuitorii și ocupațiunea lor, 4. Religiuinea și limba locuitorilor, 5. Hotarul comunei, 6. Drumurile, 7. Apele curgătoare, 8. Apele stătătoare, 9. Mijloacele de comunicațiune, 10. Insulă, peninsula, golf, 11. Sesul, 12. Dealuri și văi, 13. Orizonul, 14. Desemnarea regiunilor lumii, 15. Harta, 16. Cercul, 17. Comitatul, 18. Ungaria. — II. „Ungaria și Europa.“ (Materialul clasei a IV-a.) Ținutul muntos din Sudost, Câmpia Ungariei. Ținutul muntos Nordostic, Ținutul muntos Nordvestic, Ținutul deluros Sudvestic. Orașul Fiume și ținutul lui. Ungaria în genere. Țerile aparținătoare Ungariei. Europa în genere“. La toate capitulele e alăturată câte o hartă colorată.

O recomandăm cu toată căldura învățătorilor noștri.

Exerciții intuitive și gimnastice, manual pentru învățătorii școlilor populare române, întocmită după plan, de Ioan Tuduceșcu, învățător în Lipova. Ediția a III. Prețul unui exemplar: 30 cruceri.

O nouă carte folositoare. Sub titlul: „Amicul Poporului, îndreptător în cauze administrative și judecătorești pentru poporul român, de Titu Vuculescu, pretor, a apărut tocmai acum în tipografia „Tribunei Poporului“ în Arad o carte în adevăr folositoare pentru popor. Ea se estinde pe 148 pagini, în format 8° mare, cu un tipariu frumos și bine îngrijit, broșată elegant și scrisă într'un limbajiu la înțelesul poporului. Cuprinsul pe scurt al bogatului material al cărții este următorul:

I. Agricultură. — II. Ape (mori de navigare, broduri, plute). — III. Boalele și strarea vitelor. — IV. Cause comunale. — V. Drumuri și vama. — VI. Finanțe. — VII. Industrie. — VIII. Judecătoria. — IX. Matriculele de stat. — X. Militare. — XI. Mine (Ocnărit). — XII. Moștenire. — XIII. Ordinea publică (Ajutor la nenorociri, Ajutorarea săracilor, Adunări publice, Ajutorarea cu zăloage, Boalele epidemice, Biru Curățirea coșurilor (hornuri), Curățirea țărilor, Calea ferată, Cetățenia de stat, Cortarea, Edificări, Instruarea în joc, Invențiuni (descoperiri), Legea de presă, Lucrări găsite, Măsurarea bucatelor, Monumele istorice, Ospătării, Plata medicului, Pensiuni (Terguri), Poșta, Privilegiile (Patente), Protecțiunea focului, Societăți (bănci, case de păstrare), Site de aramă, Sdronețe, Semele de bucate, Instanțieri, Școală secretă, Ținerea cânilor, Trecerea în altă țară, Țigrafiie, Vânzarea bureților, Vânzarea puștii și prav de pușcă, Veninuri). — XIV. Orfanale. — XV. Păduri. — XVI. Pescărie. — XVII. Religiuinea. — XVIII. coală — XIX. Sănătatea publică. — XX. Servitori. — XXI. Vânăta.

Ori-ce daraveri, pe cari poporul le are aproape zilnic atât cu direcțiunile administrative, cât și cu judecătorile din patrie, cărturarii din țară pot afla în cartea aceasta tot ce trebuie să știe la un loc, bine lămurite și spuse în limbă populară și înțeleasă de toți. Prețul acestei cărți folositoare este numai 1 coroană (50 cruceri) și se poate comanda atât la administrațiunea „Tribunei Poporului“.

„Drepturile, datorințele și responsabilitatea membrilor de direcțiune“, în traducere de Alfred Kormos, trad. de Constantin Pop, funcționar la „Albina“. Ca foarte importantă pentru membrii de direcțiune a tuturor institutelor Naționale și a ori-cărora societăți, Costă 1 fl. 50.

Calendarul „Bibliotecii Noastre pe anul 1900“, întocmit de dl E. Hodoș, apărut cu un interesant cuprins. În partea literară cuprinde lucrări de Eminescu, Coșbuc Alexandri cu portretele acestor trei mari poeți. Afară de aceasta mai publică amintiri din 1843; Avram Iancu în 1852; D'ale economiei de casă: Cum se coace pâinea bună? Apoi anecdote și haz. Pe lângă partea calendaristică se află numele tuturor preoților și învățătorilor din diecesa Caransebeșului, precum și regulamentul pentru facerea examenului de calificățiune la Institutul pedagogic din Caransebeș. Prețul unui exemplar: 28 cr., plus porto 5 cr. A se adresa: E. Hodoș Caransebeș.

„Revista Economică“, organ pentru societăți financiare și comerciale. Apare la 10 a fie-cărei luni în Sibiu sub direcția Dr-ului Cornel Diaconovici. Nrul 12 (Anul I.), din 10 Decembrie a. c. are următorul cuprins: La finea anului. — Ridicarea șchontului, de I. Vătășan. — Introducerea

obligătoare a valutei de coroană. — Încheierea anuală a conturilor la bănci, de I. Vătășan. — Despre negocierea efectelor, de I. Popescu. — Jurisdicțiunea: Decisiuni curiale: Transcrierea de acțiuni nominative, Bon-ul, Provisiunea, Cambia, Prescripțiunea. — Afaceri de dare: Blanchete noue de cambii. — Agricultură: Situațiunea agricolă, Altoi grațiuși, Provisiuni de viță de vie — Revista financiară: Reducerea etalonului Băncii austro-ungare, Situațiunea, Notarea procentuală a efectelor în Buletinul oficial al Bursei din Viena. — Cronică: În amintirea lui Stroescu, „Pământ și națiune“ Deposite de stat la bănci, Ridicarea procentului pentru deposite în Viena, Valuta nouă. — Literatura economică: „Anuarul financiar“. — Bibliografie. — Trageri la sorți. — Amortisări. — Bursa de efecte din Viena și Budapesta. — Bursa de efecte din București. — Bursa de mărfuri din Budapesta. — Inserțiuni.

Calindarul nostru

pe anul visect 1900

ca prim călindar scos în tipografia noastră

a apărut tocmai acum

cu ilustrațiuni, cu un bogat și variat cuprins literar.

Prețul 30 cr.

plus 5 cr. poro postal.

Doritorii de a și-l procura sunt rugați

a se adresa la

Administrația „Tribunei Poporului“

La comande mai mari de 10 exemplare

dăm 20% rabat.

ADMINISTRAȚIA

„Tribunei Poporului“.

Imprumuturi ieftine pe amortisație

Recomand în atențiunea on. proprietari de pământ și proprietari de case în Arad-centru, că prin mijlocirea mea pot obține până la cele mai mari sume și pe lângă condițiuni foarte favorabile

imprumuturi ieftine amortisaționale cu amortisație de 15-50 ani.

Nu comput înainte nici un fel de remunerație, convertesc datorii vechi, de asemenea la dorință anticipez de la mine cheltuelile de intabulare.

Provocându-mă la faptul, că de mai mulți ani la foarte numeroși inși i-am implinit spre cea mai mare mulțumire a lor trebuințele de imprumuturi, rog cu toată stima pe on. domni proprietari de pământ și proprietari de case, ca în propriul lor interes cu deplină încredere să se adreseze mie cu afacerile lor de imprumuturi.

Imprumuturile sunt pe camete de 4% 4 1/2 și 5%

pe lângă amortisare corespunzătoare din capital

Institut de imprumut pe imobile și moși 220 -64

Szűcs F. Vilmos

ARAD, F6-ut Nr. 5, vis-à-vis cu moara Széchenyi.